

Una reflexió sobre l'última fase

Romuald Grané i Vilaseca

Fa un temps vaig escriure l'opuscle, "Una reflexió sobre l'última fase". Per sobre de la meva opinió - sempre en perill de ser subjectiva -, considero i valoro les dotzenes i dotzenes de cartes rebudes, especialment després de l'edició en castellà, equiparant el llibret amb una eina de treball i orientació en la construcció de places residencials, que les acostessin al més possible a un model ideal d'acolliment i possible confort i qualitat de vida, on acabar els últims anys de vida o existència, no oblidant mai les circumstàncies d'edat i col·laterals.

Podria semblar reiteratiu insistir sobre el tema, però en el curs dels últims mesos han succeït coses que m'obliguen a continuar en la bretxa. Una, podrien ser les cartes citades. Des de fonts sindicalistes, tant d'UGT com de CCOO, recalquen que **mai es podrà acceptar la solució gueto o aparcament de morts vivents**. Des d'autonomies, posen de manifest la seva identificació amb les propostes de l'opuscle. En fi, tan sols d'opinions alienes concordants amb les meves, podria fer-ne un llibret doble en extensió del citat.

Però tal vegada el que m'incita a ser reiteratiu amb major motivació és la llei de dependència. Quin dubte hi ha que es

podria matisar molt sobre punts concrets? No ho faré. Algú matisarà sobre ajuda domiciliària, sobre teleassistència, pisos tutelats... tot el que pugui repercutir en el benestar de les persones grans té la meva aprovació... Anem amb compte. No és que només em preocupen les persones grans. També les altres. Però aquest és un altre tema.

No descobreixo res de nou si dic que el que m'indueix a manifestar-me amb tot l'apassionament possible és la situació en què vegeta una part, sens dubte minoritària, però prou nombrosa, que clama als déus i no els escolten, **acompanyats de solitud i amb abundants necessi-**

tats. Situació que encara que fos un sol avi caldria fer alguna cosa per a donar-li solució, però no és un de sol sinó dotzenes i dotzenes de milers d'àvies i avis que estan en allò tan grapejat de no arribar a fi de mes, sense forces no per a exigir, sinó ni tan sols per a demanar. I ara apareix una llei que reconeix una sèrie de drets que podrien significar la fi d'aquesta peripècia.

De la seva lectura interpreto que es demanen places residencials per a persones grans i per a persones dependents tant en l'as-

pecte físic com en el psíquic i al que jo modestament afegiria l'aspecte econòmic i el social que podrien quedar immersos plenament en l'apartat de persones grans. En definitiva, aquesta llei, degudament interpretada amb sentit social i humà, aconseguiria donar resposta en positiu al que en la meva "REFLEXIÓ..." sol·licito. A més, segons sembla, no invento res ja que, segons sengles cartes, molt interessants i que agraeixo profundament, del president d'Extremadura i del conse-

ller de Cultura, allí ja estan en això, per la qual cosa els aplaudeixo i admiro.

T a m b é aquí són pràctica habitual les residències pri-

vades que són mixtes en la seva gairebé totalitat, i és més baix el preu per als vàlids, com és lògic. Però com també és lògic **els preus de les privades són superiors a les possibilitats de la majoria d'ancians**. Recordant les cartes extremenyas vull esmentar Rodríguez Ibarra que en la inauguració d'una residència de gent gran va demanar que fossin espais amb "soroll", amb activitat, amb moviment. Les cometes no són meves, el que sí és meu és que per a aconseguir aquest resultat fan falta un bon nombre

no és un de sol sinó dotzenes i dotzenes de milers d'àvies i avis que estan en allò tan grapejat de no arribar a fi de mes

de persones grans, però vàlides, que puguin incentivar als no tan vàlids i crear una transversalitat que com el sistema sanguini faci arribar la sang - la vida - a l'últim racó de la residència. Que, com demana l'acadèmic José L. Sampedro, siguin residències adequades.

Com a culminació fem dues lectures possibles i reals: una podria ser donar solució a aquests milers i milers que viuen sols o soles o tal vegada amb algun familiar, però amb dificultats, incòmodes tant per als avis com per als familiars, i que moltíssims d'ells desitjarien arribar a una plaça de residència. He remarcat mil vegades: ni un avi a residència, forçat. Llibertat total d'elecció. També en l'altre sentit: que el que triï residència no li donin llargues i excuses pels requisits exigits.

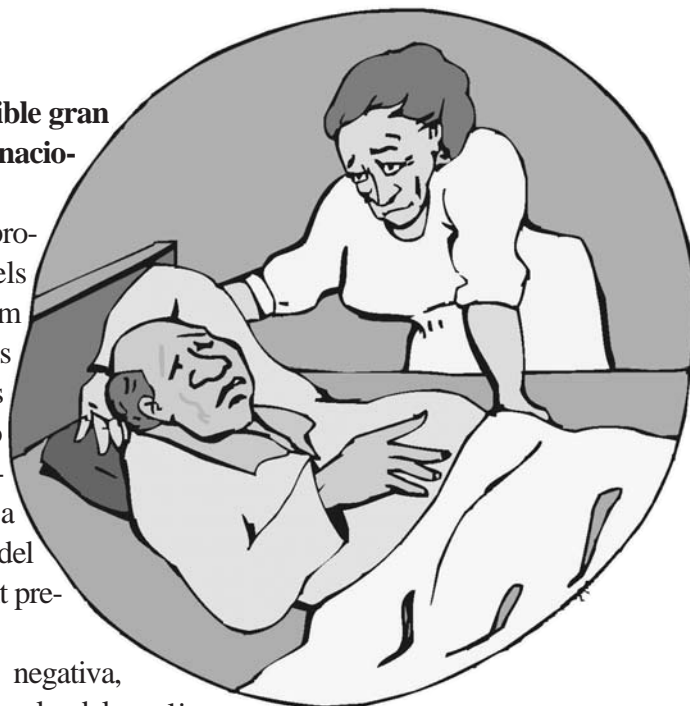
Si amb el temps s'arribés a l'ideal d'una residència a cada poble i a cada barri, oblidariem el d'arribar a final de mes. I un altre punt negre a eliminar: trobar cadàvers en descomposició en domicilis, com tants casos coneixem. L'altra cara de la moneda seria el rotund canvi d'ambient, d'atmosfera, de qualitat de vida per als assistits en residències, sense oblidar els milers i milers de llocs de treball que comportaria l'edificació, la fabricació de l'utillatge i el muntatge i l'engegada i manteniment posterior. Alguns amb major capacitat en aquest terreny que no tinc jo,

preveuen com el possible gran motor de l'economia nacional.

Per a alguns el problema, diuen, són els diners. Molts creiem que, si durant un temps cal reduir alguns avions o alguns tancs, això no ens farà perdre cap guerra i sí que ens ajudaria a guanyar la gran batalla del benestar social, que tant precisem.

L'altra lectura, la negativa, seria la de la inèrcia, la dels pegats. Tal vegada amb aquesta llei en lectura negativa, els pegats serien una mica més grans i en majors dosis, fins a arribar al moment de "mentre es pugui" i aleshores, degudament preparat ingressar-lo a... permetim-me que no esmenti residència, ja que allò

no seria lloc per a residir, sinó més aviat per a patir, els propis dolors i els del veí o veïns del costat. Em considero intrínsecament optimista però imaginar-me immers en un ambient tal, em situa fregant la desesperació i em pregunto si hi haurà algú que es consideri amb dret - atorgat per qui? - per a condemnar a semblant final a milers, amb el temps, milions de persones, entre els quals pot haver algun que altre ascendent del signant. Per què no? Algú es preguntava: si s'arriba al final per aquesta senda negativa, no podria donar-se el cas que sorgís algun Garzón que demanés responsabi-

litats socials i humanes a l'autor o autors de semblant.... actitud? Diria, dolorosa actitud.

No descobreixo res si dic que **en qualsevol diari o entrevista que es parli de les persones grans trobarem cites on s'esmenta laudablement la saviesa dels grans, el valor de l'experiència, etc, etc.** i si l'opinió d'aquesta saviesa, d'aquesta experiència coincideix, encara amb matisos, amb el criteri oficial, al·leluia. Perfecte. Mes si és al revés, per molt contrastada que sigui aquesta opinió i madurada, ignorar-la o, si convé, donar-li un biaix interpretatiu per a desprestigiar-la, aquesta pot ser la resposta. No importa que sigui una persona que ja no té cabells blancs per pentinar i que duu a coll alguns decennis d'activitat i lluita per a millorar el millorable, intentant desfer malifetes, - que diria aquell - desitjant no veure rebaixada la seva autoestima per actituds alienes que li resulten tristes, deplorables, insultants.

He remarcat mil vegades: ni un avi a residència, forçat